

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z powództwa C. S.A. w W.
przeciwko Przewodniczącemu Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
o uchylenie decyzji Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nr (...)/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 1 lipca 2020 r., sygn. akt VII AGa (...),

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
2. **zasądza od Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz C. S.A. w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Decyzją Nr (...)/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (dalej: skarżący) stwierdził naruszenie przez C. sp. z o.o. z siedzibą w W., rozpowszechniającej program pod nazwą C., § 5 ust. 3 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich dzieci oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi (t.j. Dz.U. 2014, poz. 311; dalej: rozporządzenie KRRiT), wydanego na podstawie art. 18 ust.

6 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz.U. 2011, nr 43, poz. 226 ze zm.; dalej: u.r.tv.) poprzez rozpowszechnienie w dniu 15 czerwca 2013 r. o godz. 14:45 audycji – filmu pod tytułem „Ż.” (pkt 1); nałożono na spółkę C. sp. z o.o. w W. karę pieniężną w wysokości 50.000 zł (pkt 2) oraz wskazano, że karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od otrzymania decyzji na rachunek bankowy prowadzony dla KRRiTv (pkt 3).

I. S.A. w W., następca prawny C. sp. z o.o. w W., wniosła odwołanie od powyższej decyzji, inicjując postępowanie przed Sądem Okręgowym w W., sygn. XX GC (...). Wyrokiem z dnia 7 września 2015 r. Sąd Okręgowy w W.: oddalił odwołanie (pkt I) oraz zasądził od I. S.A. w W. na rzecz Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w W. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II). Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka. Wyrokiem z dnia 3 marca 2017 r., VI ACa (...) Sąd Apelacyjny w (...) uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w W. do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd II instancji wskazał, że w sprawie sporne są dwa zagadnienia: sama zasadność wymierzenia powodowi kary, jak i wymiar kary. W stosunku do obu zagadnień, a więc całości materii sprawy, wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, gdyż Sąd Okręgowy nie przeprowadził jakiegokolwiek postępowania dowodowego. Rozważając wymiar kary, należy odnieść się do kryterium związanego z opłatą za prawo do dysponowania częstotliwością, co Sąd Okręgowy pominął zupełnie.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2018 r., XX GC (...) Sąd Okręgowy w W. uchylił zaskarżoną decyzję (pkt 1) oraz zasądził od Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w W. na rzecz I. S.A. w W. kwotę 7.997,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania – przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego lub zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania w całości i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 1 lipca 2020 r., sygn. VII AGa (...) Sąd Apelacyjny w [...]: zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, że: zmienił zaskarżoną decyzję w punkcie drugim poprzez nałożenie kary pieniężnej w kwocie 5.000 zł zamiast w kwocie 50.000 zł (ppkt 1) oraz oddalił odwołanie w pozostałej części (ppkt 2); w punkcie drugim oddalił apelację w pozostałym zakresie, w punkcie trzecim zasądził od Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz I. S.A. w W. kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. w zakresie pkt. I. ppkt. 1), punktu II oraz punktu III, zarzucając: naruszenie prawa materialnego tzn.:

- art. 53 ust. 1 w zw. z art. 4 pkt 7 u.r.tv. w związku z art. 185 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (t.j. Dz.U. 2019, poz. 2460 ze zm.; dalej: p.t.) poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że w odniesieniu do nadawcy rozpowszechniającego program drogą satelitarną górną granicę kary stanowi przesłanka 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu, podczas gdy prawidłowa wykładnia ww. przepisów prowadzi do wniosku, iż w odniesieniu do ww. kategorii nadawców przesłanką określającą górną granicę kary jest 10% przychodu tego nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym;

- art. 53 ust. 1 u.r.tv. w zw. z art. 4 pkt 7 u.r.tv. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż pojęcie „nadawania programu” nie jest tożsame pojęciu „rozpowszechniania programu”;

- art. 53 ust. 1 u.r.tv. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na obniżeniu wymiaru kary nałożonej przez Przewodniczącego KRRiT w decyzji nr (...)/2014 z dnia 12 czerwca 2014 r. z kwoty 5.000 zł do kwoty 50.0000 zł w oparciu o pozaustawowe przesłanki wymiaru kary, tzn. artystyczną stronę filmu i wynikającą z tego potrzebę ujęcia scen, do których nie odwołuje się art. 53 ust. 1 u.r.tv.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne tzn. konieczność rozstrzygnięcia czy górną granicą zagrożenia karą, określoną w art. 53 ust. 1 u.r.tv. w odniesieniu do nadawców rozpowszechniających programy drogą satelitarną jest 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania

częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu, czy 10% przychodu tego nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, w sytuacji gdy nadawca rozpowszechniający program drogą satelitarną uiszcza opłatę, o której mowa w pkt. 1 ppkt. 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2013 r. w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością (Dz.U. 2016, poz. 276 ze zm.), wydanego na podstawie art. 185 ust. 11 p.t. w związku z dysponowaniem częstotliwością, która jednak nie jest przeznaczona do bezpośredniego rozpowszechniania programu od nadawcy do odbiorcy, lecz dosyłania sygnałów radiofuzyjnych w relacji Ziemia-kosmos. Nadto skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i orzeczenie w tym zakresie co do istoty sprawy (tzn. zgodnie z żądaniem apelacji o oddalenie odwołania Powoda w całości), poprzez oddalenie odwołania powoda w zakresie w jakim zostało uwzględnione w zaskarżonym wyroku oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego od powoda na rzecz pozwanego według norm przepisanych ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania, z pozostawieniem temu sądowi rozstrzygnięcia o kosztach w postępowaniu kasacyjnym, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Skarżący wniósł o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący podniósł, że zasadniczą kwestią prawną wymagającą wyjaśnienia na tle niniejszej sprawy jest wyjaśnienie, czy nadawcę rozpowszechniającego program drogą satelitarną należy zaliczyć do nadawców uiszczających opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu, czy do grupy nadawców, którzy nie uiszczają opłaty. Zasadniczym elementem prowadzącym do tego ustalenia jest wyjaśnienie pojęcia „częstotliwość przeznaczona do nadawania programu” w rozumieniu art. 53 ust. 1 u.r.tv. Nadawanie programu w rozumieniu art. 53 ust. 1 u.r.tv. oznacza jego rozpowszechnianie, którym jest zgodnie z art. 4 pkt 7 u.r.tv. emisja programu drogą bezprzewodową lub przewodową do odbioru przez odbiorców. Skarżąca wskazała także na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z 18 kwietnia 2021 r., VI ACa (...), w którym to stwierdzono, że „o tym, co jest nadawaniem programów nie przesądza w

żadnym razie definicja nadawcy zawarta w art. 4 pkt 5 u.r.tv. ani fakt, że ustawodawca w art. 53 ust. 1 tejże ustawy nie użył pojęcia „rozpowszechnianie”. Pojęcie częstotliwości przeznaczonej bezpośrednio do nadawania programów nie powinno być utożsamiane z częstotliwością wykorzystywaną do nadawania programów”. Powyższe zdaniem skarżącego uzasadnia rozróżnienie między nadawcą, który uzyskuje rezerwację częstotliwości na podstawie art. 114 i n. p.t. a nadawcą posiadającym pozwolenie na używanie urządzeń naziemnej stacji satelitarnej wydane na podstawie art. 143 i n. p.t. W ocenie skarżącego polski nadawca rozpowszechniający program drogą satelitarną nie dysponuje częstotliwością, za pomocą której może przesłać program bezpośrednio do odbiorcy, i nie jest w stosunku do niego wydawana decyzja rezerwacyjna, o której mowa w art. 114 i n. p.t. Dysponuje on jedynie częstotliwością, która umożliwia dosył sygnału w relacji Ziemia-Kosmos, zaś rozpowszechnianie programu w relacji Kosmos-Ziemia odbywa się na podstawie umów nadawcy z innymi podmiotami, ponieważ nie znajdują się one we właściwości polskiego organu (Prezesa UKE). Skoro zatem nadawcy rozpowszechniający program drogą satelitarną nie dysponują częstotliwością, która umożliwia rozpowszechnianie programu, to nie uiszczają również opłaty z tego tytułu a co za tym idzie, górną granicą kary, o której mowa w art. 53 ust. 1 u.r.tv. powinno być 10% przychodu uzyskanego przez nadawcę w poprzednim roku podatkowym.

Powódka wniosła o nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej w całości wobec niezasadności podnoszonych w niej argumentów oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługuje na przyjęcie do rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi

nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Należy przy tym podkreślić, że dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania.

W niniejszej sprawie wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej skarżący oparł o przesłankę występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W orzecnictwie jednolicie wskazuje się, że prawidłowe powołanie się na tę przesłankę wymaga sformułowania zagadnienia prawnego z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których zagadnienie to powstało, i wskazania argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 maja 2018 r., I CSK 33/18). Zagadnienie prawne nie może mieć charakteru abstrakcyjnego, oderwanego od przytoczonych w skardze podstaw kasacyjnych (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 13 listopada 2002 r., I CK 213/02). Skarżący, przedstawiając okoliczności uzasadniające przyjęcie skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien wykazać, że występujące w sprawie zagadnienie prawne wymaga zaangażowania Sądu Najwyższego, np. stanowi problem z zakresu wykładni i stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji.

Sformułowane przez pozwanego zagadnienie nie spełnia tych wymogów.

W niniejszej sprawie przedstawiony przez skarżącego problem prawny został ujęty w pytaniu: czy w odniesieniu do nadawcy rozpowszechniającego program drogą satelitarną górną granicę kary stanowi przesłanka 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do nadawania programu czy też przesłanką określającą górną granicę kary jest 10% przychodu tego nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Tak zarysowany problem prawny nie znajduje jednak uzasadnienia zarówno w przepisach prawa jak i orzecznictwie sądów powszechnych. Skarżący powołał się w uzasadnieniu wniosku wyłącznie na jedno orzeczenie Sądu Apelacyjnego w (...) (wyrok z 18 kwietnia 2012 r. wydany w sprawie VI ACa (...)). Skarżący pominął także istotne okoliczności, mające wpływ na wyrok Sądu Apelacyjnego w sprawie VI ACa (...). W uzasadnieniu ww. wyroku Sąd Apelacyjny wskazał bowiem, że „skoro strona powodowa twierdzi, że częstotliwość, z której korzysta przeznaczona jest do nadawania programów w sposób przez siebie opisany, to jest przez częstotliwość, za pomocą której jednocześnie dostarcza się program do satelity i do indywidualnych odbiorników, to powinna tę okoliczność udowodnić, np. za pomocą opinii biegłego. Dowód taki nie został zgłoszony, natomiast przedstawione opinie prawne nie mogły posłużyć, jako dowód w sprawie, gdyż wyrażały one jedynie pogląd prawny, nie dowodziły natomiast faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy. Dodatkowo podnieść należy, że skarżąca, twierząc, że kara pieniężna powinna być obliczona od tej części opłaty, która związana jest z nadawaniem programu, nie wskazała konkretnej kwoty z tym związanej, ani jej nie udowodniła.” W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd Apelacyjny dysponował zarówno opinią biegłego jak i decyzją dotyczącą rezerwacji częstotliwości i dopiero w oparciu o tak ustalony stan faktyczny, dokonał subsumpcji norm prawnych. Wobec powyższego brak jest podstaw do stwierdzenia rozbieżności w orzecznictwie.

W dalszej kolejności wskazać należy, że w celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie wystarczy samo sformułowanie pytania do Sądu Najwyższego, lecz wymagane jest także jego uzasadnienie. Powyższe stanowi istotne uprawnienie strony w tym znaczeniu, że stwarza jej możliwość zaprezentowania argumentacji, która dopiero będzie rozważona przez Sąd Najwyższy. Nie może się ono ograniczać jedynie do powtórzenia przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, lecz niezbędne jest przedstawienie odpowiedniego wyводу jurydycznego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08). Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie zagadnienie prawne polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. postanowienie

Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05). Z uwagi na publicznoprawny charakter postępowania kasacyjnego, konieczne jest nie tylko przedstawienie znaczenia rozstrzygnięcia sformułowanego zagadnienia prawnego dla rozwoju prawa, ale także zaprezentowanie odpowiedniej argumentacji wskazującej na potrzebę jego rozwiązania w sposób odmienny od zapatrywań prawnych wynikających z uzasadnienia zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2014 r., III CSK 69/13). Skarżący, powołując się na treść uzasadnienia ww. wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 18 kwietnia 2012 r., sygn. VI ACa (...), jak również lakonicznie przywołane stanowisko doktryny, wywiódł, że nie można uznać prawidłowości zaskarżonego wyroku. Analiza zagadnienia przedstawiona przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wykazała, by zastosowana przez Sąd Apelacyjny wykładnia przepisów prawa była w oczywisty sposób błędna. W ocenie Sądu Najwyższego, wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej stanowi jedynie polemikę skarżącego ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego wyrażonym w zaskarżonym wyroku. Wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie jest natomiast instrumentem inicjującym kontrolę wyroku w ramach „trzeciej instancji”.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 1 sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).